

1

KLERĖ

Aš numiriau, bet mintimis ir vėl grįžtu į savo mirties akimirką. Nors kaskart mirštu, kiekvieną sykį tai įvyksta vis kitaip. Ar gali būti, kad mane pasmaugė, nykščiais sutraiskė gerklas, kol žvilgsniu kabinausi į bejausmes akis kaukės dengiamame veide? O gal tai aplink kaklą apvytos virvės darbas? Bandau prisiminti, bet vaizdas išsprūsta it bangos, it atoslūgis.

Viskas išskydė, bet jaučiu, kad iš žaizdos galvoje srūva kraujas, todėl manau, kad pagautas staigaus įtūžio, pats negalėdamas patikėti savo poelgiu ir dėl jo apgailestaudamas, jis bloškė mane per garažą, ir atsitrenkusi į dešiniąją užpakalinio „Range Rover“ bamperio pusę prasiskėliau galvą.

Įdomu, ar bandė mane gaivinti? O gal atėjo nužudyti, iš anksto viską skrupulingai suplanavęs? Pasirodė apsiginklavęs peiliu, gal Fordo beisbolo lazda, žinojo, kada parvažiuosiu, ir kantriai laukė, kol įžengsiu į garažą nešina paplūdimy surankiotais lobiais? Šiandien penktadienis, prasideda Atminimo dienos savaitgalis, ir aš jaučiausi išties laiminga.

Numiriau? O gal tik sapnuoju? Kiek dabar valandų? Ar žmonės jau renkasi į mano parodos atidarymą? Galerijai vadovauja geriausia mano draugė. Ar ji jau suprato, kad nepasirodysiu? Ar pasiūs pagalbos? Galvoje šmėsteli mintis: mane juk perspėjo, bet aš nepaisiau.

Protas apsimblausęs, burna išdžiūvusi; veidas ir rankos apkepusios krauju. Ausyse vis aidi smūgio galva garsas. Girdžiu savo verksmą.

Aplink kaklą apvyta virvė degina nubrozdytą odą. Vos galiu kvėpuoti; bandau ją nutraukti. Mazgas pernelyg tvirtas, o pirštus vos įstengiu pajudinti – rankos nusėtos negiliais pjūviais. Prieš akis iškyla peilio ašmenys, jie vis sminga į rankas, nes bandau prisidengti. Bet jis manęs nenudūrė. Žaizda ant riešo ne nuo peilio – užpuolikas nutraukė mano auksinį laikrodėlį, vestuvių dovaną.

Aš vis dar senoje, skersvėjų košiamoje kariatinėje, kurią naudojame kaip garažą. Jaučiu po savimi tvirtą betoną, jaučiu savo pačios kraujo skonį: tai ženklai, kad tebesu gyva. Šalia ant grindų voliojasi medienos skeveldros. Nuo virvės dega gerklė. Bandydama atlaisvinti mazgą nusilaužiu nagus. Vėl netenku sąmonės. Atsigavusi pajuntu šaltį. Kiek laiko buvau nualpusi – minutę ar valandą, o gal visą dieną ir naktį. O gal numiriau? Dar kartą pabandau nuplėšti virvę nuo kaklo – vadinasi, nesu mirusi. Mazgas nepasiduoda.

Tebetįsodama ant grindų, ant nugaros, ištiesiu kojas, pajudinu pėdas. Galūnės veikia. Lėtai pasikeliu prie automobilio bamperio; atsiremiu į galines dureles, ant jų lieka kruvini rankų atspaudai. Delnai, pirštai ir vidinės riešų pusės nusėtos mažomis paviršinėmis pjautinėmis žaizdomis.

Mintyse iškyla vaizdinys: peilis skrodžia orą, bet manęs beveik nekliudo, aš bandau gintis kumščiais, išmušti peilį ranka, išsilenkti, o jis juokiasi. Taip, prisiminimai grįžta. Jis dėvėjo juodą kaukę. Pamosavo mano laikrodžiu prieš pat nosį, tas veiksmas jam kažką reiškė, bet nesupratau, ką.

„Parodyk savo veidą!“ – šaukiau priešindamasi.

Mano užpuolikas veidą paslėpė po kauke, mūvėjo juodas odines pirštines ir dėvėjo mėlyną kombinezoną, kokiais apsirengę mechanikai. Vadinasi, planavo. Tai nebuvo netikėtas įniršio priepuolis. Atvažiavo pasirošęs. Uždengė veidą ir plaštakas, kad niekas neatpažintų. Tačiau jį išdavė kūnas, aukštas ir lieknas, niekas to nuo manęs nepaslėps.

Mano vyras Grifinas Čeisas yra valstijos advokatas Konektikuto Rytų apygardoje, dalyvauja lapkritį vykšančiuose gubernatoriaus rinkimuose. Investuojantys į jo kampaniją sako, kad rinkimus jis laimės, ir tokių investuotojų daug: Grifinas turi daug rėmėjų, visus apdalijo pažadais.

Mokosi iš visų jam tekusių bylų. Aiškina man, ką tie situoktiniai padarė blogai, kad pats niekada taip nesuklystų. Grifinas teisia nusikaltėlius. Siunčia skriaudikus, smurtautojus, persekiotojus ir žudikus į kalėjimą, o grįžęs namo vakarienės pasakoja, esą tie žmonės – jo mokytojai.

Džonas Markusas, žmogžudys, kurį Grifinas pasiuntė kalėti iki gyvos galvos praėjusį spalį, dūrė peiliu savo žmonai keturiasdešimt septynis kartus. Buvo sučiuptas, nes netyčia įsipjovė rankai slystelėjęs kruvinais ašmenimis ir jo DNR susimaišė su žmonos.

– Negaliu įsivaizduoti baisesnės mirties nei būti subadytai, – pasakiau Grifinui. – Paklaikčiau vos *pamačiusi* peilį, nuo suvokimo, kas netrukus nutiks.

Staiga užplūdo prisiminimai – aiškūs, nebešanašūs į sapną. Žinoma, jis nežudytų manęs peiliu, nes dalyvaudamas Džono Markuso teisme suprato, ko nereikia daryti. Bet tikriausiai nepamiršo, ką sakiau apie peilio baimę. Atsirėmusi į automobilį prieš akis vis dar mačiau, kaip pro langą srūvančioje šviesoje žėri šmėščiojantys peilio ašmenys, kaip sminga į mano delnus, kliudo riešus, bet neduria giliau. Mano siaubas teikė jam malonumą.

Kai mane pastūmė, o galva trenkiasi į automobilio bamperį, jis greitai užnėrė virvę ant kaklo.

– Grifinai, nusiimk kaukę, – pasakiau, kol dar pajėgiau kalbėti, kol kilpa neužsiveržė. Ar jis siekė, kad mirtis būtų panaši į savižudybę? O gal man mirus būtų atsikratęs kūnu? Įmestų į jachtą, išplauktų į Atlanto vandenyną, už Bloko salos, kur įdubos tokios gilios, kad kūno niekas niekada nerastų?

Jis išmetė virvę aukštyn kartą, du. Tik iš trečio karto permetė per siją, tada ėmė traukti. Išgirdau, kaip virvė slysta per grubų medinį skersinį virš galvos. Jis stiprus, kūnas tvirtas – sportiškas ir lieknas.

Kol traukė virvę, mano kaklas išsitempė, plaučiai degė, negalėjau iškvėpti. Stiebiausi ant pirštų galų, vis aukščiau ir aukščiau. Stverčiau kaklą apvijusią virvę, bandžiau atlaisvinti kilpą. Vidinės akių vokų pusės nusidažė purpuro spalva ir prieš akis ėmė sproginėti žvaigždės. *Kvėpuok, kvėpuok, kvėpuok*, galvojau klausydamasi iš gerklės sklindančio savo žiopčiojimo ir gargaliavimo. Stengiausi išlaikyti pėdas ant žemės, bet jos pakilo, pakibusi ore ėmiau blaškytis ir spardyti. Praradau sąmonę.

Pasirodė, kad artėjančios mirties miglai aptraukiant sąmonę lauke išgirdau garsų riaumojimą, pirmykštį ir laukinį. Ar todėl jis paliko mane nebaigęs darbo? Gal tas riaumojimas jį išgąsdino? O gal garsas išsprūdo iš mano gerklės? Ar užpuolikas nubėgo į virtuvę, pasislėpė name? O gal išsmuko pro garažo duris ir paspruko paplūdimio taku? Tikriausiai manė, kad miriau arba netrukus mirsiu.

Pakeliu akis į garažo lubas. Viena sija sulūžusi, jos dalis guli ant žemės šalia manęs. Suvokusi, kad ji neatlaikė mano svorio, apsipliačiau ašaromis. Ši sena karietinė pastatyta maždaug 1900-aisiais, tuo pat metu Grifno prosenelis, Konektikuto gubernatorius, pirmasis politikas Čeisų šeimoje, pastatė kotedžą (vaikystėje būčiau vadinusi jį dvaru). Gyvename jūros pakrantėje, matėme, kaip šią vietą nusiaubė nesuskaičiuojama daugybė audrų ir uraganų. Ne kartą ruošėmės sutvirtinti pastatą. Sija neatlaikė, tad nukritusi ant žemės aš išgyvenau. Senas, sudulėjęs pastatas išgelbėjo man gyvybę.

Kairė kulkšnis sumušta ir ištinusi, kojos sustingusios. Ar pajėgsiu per galinį kiemą nusigauti iki maršos už akmeninio tilto, iš ten iki pušyno, gilyn į mišką, saugią priebėgą, kurią įrengėme kartu su tėvu? Kelias tolimas. Ar Grifinas atseks paskui kruvinus mano pėdsakus? Valstijos policija turi kinologų padalinį. Grifinas pasirūpins, kad jo pakalikai pasiųstų paskui mane žmonių palaikų ieškančius šunis.

Ar greit manęs pasiges? Kol pastebės, kad dingau, turiu nusi-gauti ten, kur reikia. Visas kūnas virpa. Ar pajėgsiu? O jei policininkai mane ras? Jie paklūsta Grifinui. Mano vyras kontroliuoja visą Konektikoto teisėsaugos sistemą. Jis įtakingas, o dabar, sulaukęs

gubernatoriaus rinkimų kampanijos rėmėjų palaikymo, ėgavo dar daugiau galios. Paslaptis, kurią saugau, galėtų sugriauti jo karjerą. Vos ją atskleisiu, Grifino kampanija baigsis, o jo palaikytojai įsis.

Prisimenu perspėjantį laišką, kurį gavau. Kodėl nepaisiau?

Man skauda rankas. Prieš akis vėl iškyla peilio vaizdinys ir keliai sulinksta.

Remdamasi į garažo sienas nuklibinkščiuoju iki lentynos prie galinės sienos ir nusiimu skardinę su gyvūnus atbaidančia priemone – dvokiančiu lapės, lūšies ir pumos šlapimo mišiniu, kurį užsisakiau paštu iš katalogo. Jis skirtas apsaugoti sodus nuo elnių, atbaidyti šunis nuo patvorių. Užuođę plėšrūnų kvapą jie pašiaus keteras, baimė plūstelės į kraują. Mano tėvas miškininkas buvo mokęs, kad paskleistas gamtoje mišinys turės priešingą poveikį: užuot atbaidęs, pritrauks šlapimą išskyrusių rūšių žvėris.

Mirus tėvui dvasinis mudviejų ryšys nenutrūko, jį palaiko legenda apie netoliese, girios glūdumoje, gyvenantį kalnų liūtą¹. Galbūt ta didžiulė katė tėra dvasia, kaip ir mano tėvas, kaip čia prieš mus gyvenusių nijančių ir pek votų genčių žmonės. Bet aš esu sekusi didelių letenų pėdsakais, savo kūriniams prisirinkusi šiurkštaus gelsvo kailio kuokštų, mačiau to žvėries šešėlį. Ar gali būti, kad girdėjau katės riaumojimą tą akimirką, kai turėjau mirti?

Mišinio dvokas suklaidins šunis. Juos sudomins laukinio žvėries kvapas; jie uostinės mano nubrėžtą liniją. Neperžengs jos, pamirš savo grobį – mane. Tėvo pamokos ir mano meilė gamtai, visi tie metai, kuriuos skyriau miško gyventojų elgsenai stebėti, padės man pabėgti.

Spiintelėje susiradusi paplūdimio rankšluostį prispaudžiu jį prie žaizdos galvoje. Jis permirksta krauju – kiekis mane pribloškia, nes ant grindų jau telkšo bala. Kiek kraujo aš netekau?

Man silpna, tad skardinė rankoje sudreba. Šiek tiek miltelių su šlapimu išbyra ant grindų. Pabandau susemti, bet nuo šlykštaus dvoko vos neapsivemiu. Dresuoti šunys ims urgzti ir nesiartins prie šito kampo; savo darbo taip ir neatliks.

1 Kalnų liūtas – kitas pumos pavadinimas (čia ir toliau – vert. past.).

Žengusi kelis žingsnius suklumpu užkliuvusi už kaklą juosiančios virvės. Mazgo atrišti negaliu, bet bent įstengiu jį perpjauti. Apsidairau aplink „Range Rover“ ieškodama peilio, kurį naudojo mano užpuolikas, bet jo čia nėra. Tikriausiai pasiėmė.

Ant surūdijusios vinies kabo sodo žirkklės; jomis geniu rožes ir hortenzijas. Rankenos gana patogios, bet man skauda. Ar esu pakankamai mikli, kad perkirpčiau virvę, ne savo arteriją? Nubrozdinu odą, bet man pavyksta – virvė nukrinta ant žemės. Užduotis atima visas jėgas, todėl atsisėdu pailsėti vildamasi, kad pajėgsiu vėl atsistoti, kol nepasirodė policija.

Visi Grifinui pavaldūs rytų Konektikuto policijos departamentai tirs mano dingimą, jo biuras skirs tam visą dėmesį. Įtarimas kris ant žiaurių nusikaltėlių, kuriuos Grifinas pasiuntė už grotų – jis tuo pasirūpins. Žmonės patikės, kad kažkas tenorėjo atkeršyti. Detektyvai apklaus visus neseniai į laisvę išėjusius nuteistuosius. Pasikalbės su šeimos nariais tų, kurie tebesėdi kalėjime.

Surengęs spaudos konferenciją mano vyras pasakys, kad policija sugaus tą, kuris mane sužeidė, pagrobė arba nužudė ir atsikratė mano kūnu, o jis pats asmeniškai patrauks tą žmogų baudžiamojon atsakomybėn, įvykdys teisingumą. Tragiškas įvykis sustiprins jo įvaizdį: visuomenės tarnas, gedintis sutuoktinis. Man bus sukurta grotazymė #TeisingumasUžKlerę.

Tačiau pirma jis, kas nors iš pavaldinių arba vienas iš politinių rėmėjų, rizikuojantis netekti per daug, ras mane ir nužudys.

Išsigandusi ir leisgyvė sukūkcioju ir užsikosėju. Mylėjau savo vyrą labiau nei ką kitą. Žmogų, kuris nori mane nužudyti. Svaigsta galva, vos laikaisi ant kojų. Gal pusę minutės svarstau, ar nusigauti į savo studiją už namo pasiimti laiško. Tačiau kam? Nepaisiau jo, kai ten parašyti žodžiai dar galėjo mane išgelbėti. Lai lieka slėptuvėje. Jei mirsiu, jei nebegrišiu, jis papasakos, kas nutiko.

Laikas leistis į kelią, neilgą, bet pareikalausiantį begalės pastangų. Galbūt klystu, nes kurį laiką sąmonė buvo aptemusi, bet jaučiu, kad miške, priešaky – mano tikslo kryptimi – tykia sėlina didžioji katė, todėl žengiu atsargiai. Baimė yra dovana.

Ji padės man neprarasti budrumo ir išgyventi.